

Valné zhromaždenie ACE – Biel/Bienne

Termín: 6./7. December 2013.

Účastníci za SKA: Martin Drahovský – člen výkonného výboru ACE

Valné zhromaždenie sa konalo v Biel/Bienne v blízkosti Švajčiarsko-Francúzskych hraníc. Pokiaľ Švajčiarsko je známe ako hodinárska veľmoc, tak Biel/Bienne je jedno z jeho absolútnych centier. V súčasnosti sa tu koncentrujú značky ako ROLEX, SWATCH... Biel/Bienne sa hrdí úplnou dvojjazyčnosťou a spolužitím nemeckej a francúzskej komunity v úplnom premiešaní. Zároveň je to jedno zo švajčiarskych miest najdynamickejšie riešiacich zásahy v novom urbanistickom kontexte i forme. Pomáha tomu dosť veľké mestské bohatstvo vo vlastníctve pozemkov a veľmi rozumná politika rozvoja územia.

Valné zhromaždenia ACE sa konajú 2x ročne. (Kontrast oproti nami konaným valným zhromaždeniam raz za dva roky) Na každé valné zhromaždenie sa pripravuje množstvo dokumentov. Na tohtoročné decembrové to bolo mimoriadne veľa, - 261 strán – nakoľko boli voľby prezidenta a 5tich členov výkonného výboru a predstavovalo sa 9 kandidátov, čo vyšlo na 70 strán. Dokumenty pripravujú pracovné skupiny, ale redakciu všetkých dokumentov robí sekretariát v počte 3 členov a generálneho sekretára. Sekretariát má samozrejme aj ďalšie úlohy – hlavne v sledovaní agendy EU a informovaní – reagovaní pracovných skupín, otázky rozpočtu a generálny sekretár množstvo rokovaní v Bruseli alebo zahraničí. Podstata je ale v práci pracovných skupín a treba priznať, že mnohokrát sa dokumenty vracajú a postup nie je vždy dosť dynamický. Súvisí to veľmi s turbulenciami a rôznymi lobistickými ťahmi v Európskej komisii, parlamente a rade a niekedy má človek dojem točenia san a tom istom mieste. Ale zažívamme to aj u nás – napríklad so stavebným zákonom. Až nakoniec najnovší ... prijmeme ako menšie zlo.

Koncoročné – teda druhé ročné - valné zhromaždenia sú venované obmene členov výkonného výboru. Z 11 členov výboru je 6 volených – vrátane prezidenta – a 5 potvrdzovaných na základe nominácie svojho zástupcu členským štátom podľa princípu rotácie podľa abecedy. Obmena sa deje v dvojiročných cykloch vždy striedavo – jeden rok sa menia rotujúci členovia a ďalší rok sú voľby. Tento rok vyšiel na voľby.

V polročnom cykle medzi voľbami sa minimálne dvakrát stretáva výkonný výbor na svojom rokovaní – z toho jedno rokovanie je mnohokrát časovo napojené na rokovanie koordinačného výboru. Koordinačný výbor je rada predsedov pracovných skupín. Pretože práca v ACE je rozdelená do troch tematických okruhov, každý tematický okruh má vo výkonnom výbore svojho koordinátora a vicekoordinátora. Ich úlohou je kontaktovať riaditeľov pracovných skupín a informovať o diani v EU a v ACE v iných pracovných skupinách svojho tematického okruhu a usmerňovať ich v zmysle celkovej politiky a stratégie ACE. Pred samotným valným zhromaždením je – obdobne ako asi všade v organizáciách – odsúhlasovací výkonný výbor dokumentov predkladaných na VZ a po obmeňovacích – koncoročných VZ je krátke rokovanie odstupujúceho a nastupujúceho výkonného výboru. Zo Slovenska bol už členom výkonného výboru ACE na základe rotujúceho princípu Peter Beňuška a v súčasnosti som to ja pre roky 2013 a 2014.

Na rokovania VZ – hlavne koncoročné – sú pozývaní predstavitelia partnerských architektonických inštitúcií – hlavne prezident UIA – v súčasnosti Albert Dubler z Francúzska,, prezidenti inej regionálnej architektonickej organizácie – v Amerikách je to FPAA – Panamerická federácia architektonických asociácií – v súčasnosti sa zúčastnil Joao Virmond Suplicy Neto z Brazílie a na tohto decembrové rokovanie bol pozvaný aj prezident EFCA - Európskej inžinierskej konzultačnej asociácie - Jan Bosschem. Rokovanie pozdravil aj primátor Biel/Bienne a súčasný rozvoj mesta Biel/Bienne prezentoval hlavný urbanista mesta.. Prirodzene, tieto vystúpenia hostí sa udiali až po prvom poldni, v ktorom sa riešili voľby, základné správy o aktivitách predstaviteľov, prijímanie a vylučovanie členov a rozpočet.

Počas druhého poldňa sa už aj za prítomnosti hostí predstavovala a prerokovávala práca pracovných skupín. Prerokovanie sa potom prenieslo aj do tretieho poldňa a na záver programu boli pripravené exkurzie do Chaux-de Fonds – hodinárskeho centra a miesta ranných prác Le Corbusiera.

Priebeh aj výsledok volieb tvoria samostatnú správu spolu so zoznamom členov nového výkonného výboru. Rozdelenie kompetencií sa udeje až na výkonnom výbore v januári 2014. Okrem schválenia záznamu z predchádzajúceho VZ bol ďalším dôležitým bodom rozpočet, ktorý je vyrovnaný – ba s miernym prebytkom, vytvárajúcim rezervu pre prípad odstúpenia niektorých členských štátov z ACE kvôli svojim vnútorným finančným problémom. Odstup okamžite vplýva na rozpočet ACE (hlavne ak sa jedná o veľké krajiny). Bohužiaľ Poľsko sa vzdalo členstva v ACE – pravdepodobne iba na kratší čas, kým poľská Izba architektov nevyrieši svoje finančné problémy.

Z titulu neplatenia príspevkov muselo VZ vylúčiť zo štatútu pozorovateľa Bosnu a Hercegovinu aj Macedónsko. VZ odsúhlasilo pozorovateľský štatút Srbsku.

Následne bol prerokovaná a odsúhlasená zmena štatútu ACE, a podmiennečne schválený kalendár podujatí v roku 2014.

U zmeny štatútu sa ladí viazanosť platby členských príspevkov na členský štát a členskú organizáciu tzv. solidarita – prebratie záväzkov - architektonických organizácií v rámci členského štátu. Zároveň bola pracovná skupina poverená preštudovaním a doladením celého štatútu v zmysle novovzniknutých požiadaviek, a predloženie návrhu na valné zhromaždenie.

Po ranných vnútro-ACE otázkach sa poobede predstavili tematické skupiny a ich pracovné programy.

Tematická oblasť – Architektúra a kvalita života.

Pracovné skupiny tejto oblasti priamo reagujú na požiadavky klientov na architektúru a jej kvalitu. Pracovná skupina **Architektúra a udržateľný rozvoj** pripravila stanovisko ACE k potrebe zmenšovania rozdielov medzi projektovými parametrami a výslednou realizáciou – teda väčšieho rešpektovania projektovej dokumentácie nazvané „**Odstránovanie realizačných rozdielov**“ (Closing the Performance Gap). Vzhľadom na celoeurópsku tendenciu tendrov za najnižšiu cenu sa stáva znižovanie kvality použitých materiálov respektíve postupov, významným problémom. Akokoľvek kvalitne spracované projektové dokumentácie či detaily v realizačnej fáze sú atakované potrebou nahradenia lacnejším – a v mnohých prípadoch aj nekvalitnejším materiálom, čo vplýva na celkovú životnosť stavby a aj na jej prevádzkové náklady. Druhým dokumentom pripraveným touto pracovnou skupinou bolo stanovisko k potrebe „**Hodnotenia celoživotného cyklu budovy**“ (Life Cycle Assessment). Opäť sa tu jedná o hodnotenie objektov nie iba z hľadiska primárnych investícií, ale aj vzatie do úvahy prevádzkových nákladov a nákladov na recykláciu materiálov objektu po jeho odstránení. Tretím dokumentom bola odpoveď na požiadavku Európskej komisie (EK), ktorá od júla do októbra 2013 vykonala verejný prieskum – konzultáciu na tému „**Udržateľná budova**“ EK tak chce získať ďalšie informácie , respektíve parametre, ktoré je potrebné vziať v úvahu pre lepšiu udržateľnosť budov a ich enviromentálny vplyv. Výsledky prieskumu majú byť následne premietnuté do direktív. Pracovná skupina pripravila 13 bodové kritériá na dotazník komisie.

Pracovná skupina **Urbánne otázky** pripravila koncept publikácie o vplyve urbanistických, priestorovo plánovacích a architektonických profesionálov na kvalitu orientovaného a udržateľného urbánneho prostredia. Rozpracovaná publikácia v 5tich sekciách bola prezentovaná pred VZ a po dopracovaní sa budú hľadať prostriedky na jej vydanie.

Pracovná skupina **Bývanie** predstavila ACE postoj v rámci obnovy bytového fondu.

V závere dňa po primátorovom vystúpení predstavil urbanista mesta urbanistické intervencie v meste Biel/Bienne za posledných 5-8 rokov. Rozsah a proces intervencií je obdivuhodný. Svedčí o veľmi premyslenej, logickej a dôslednej politike sceľovania územia, rokovania s investormi aj majiteľmi pozemkov, ich následnej zámene, kúpe a predaji tak, aby vznikli logické priestorové aj majetkové väzby a tým podmienky pre dobrý urbánny rozvoj. Takýto rozvoj následne nestagnuje, nakoľko vzťahy a plán zóny je dorokovaný a investície v území kontinuálne nasledujú. Účastníci síce prešli neľahkým procesom prípravy, ale následné napĺňanie

priestorových, územných aj architektonických podmienok je dostatočne rýchle a efektívne. V druhý deň boli prerokované tematické okruhy **Výkonu povolania a Prístupu k povolaniu**. Z tém najzaujímavejšia pre celú architektonickú verejnosť bola diskusia o možnosti stanoviť honoráre – honorárový poriadok. Nakoľko Nemecko tento proces prešlo – jeho skúsenosti boli podstatné pri diskusii. Základným predpokladom je podpora vlády a parlamentu v tomto procese. Európska únia napriek snahe o zrušenie ekonomických bariér – cenníka či honorárového poriadku - musí vziať na vedomie a rešpektovať demokratický proces v ktorejkoľvek zo svojich členských štátov. Nakoľko parlament je volený demokratickým spôsobom a predstavuje zastúpenie obyvateľstva danej krajiny – nie je mu možné nariadiť aby nezastupoval vôľu tohto obyvateľstva a ak sa tento parlament a aj vláda - ako výkonná moc - priklonia k potrebe honorárového poriadku, je nutné to rešpektovať. Proces však nie je jednoduchý a administratíva EU študuje a chystá odvetu. Je preto potrebné akýmkoľvek spôsobom podporiť takýto proces. Ďalšou možnosťou je publikovanie prehľadu honorárov na daný typ zákazky za určité predchádzajúce obdobie a publikovanie takéhoto prieskumu je nenapadnuteľné. Týmto smerom sa uberajú anglosaské krajiny. Náš príklad je tiež zaujímavý a diskutovalo sa aj o tomto spôsobe vplyvu.

Pracovná skupina „**Rozsah architektonických služieb**“ publikovala prieskum – dokument o rozsahu architektonických služieb vo viacerých krajinách EU v návrhovej a konštrukčnej - projektovej fáze projektu. Na práci spolupracovali zástupcovia Českej, Fínskej, Francúzskej, Nemeckej, Portugalskej, Španielskej a Anglickej komory. Predstavuje teda celoeurópsky prierez a pre našu vnútro komorovú potrebu – ak by vznikla – je k dispozícii v anglickom a francúzskom jazyku.

V oblasti **Otázok a záležitostí regulácie** (autorizácia) sa schválená direktíva opäť dostáva pod tlak EU na deregulovanie a pod tlak voľného trhu. ACE prirodzene bude monitorovať tieto tendencie a reagovať pre členské komory odporúčaním – konzultáciou pri prijímaní vnútroštátnych zákonov.

Pracovná skupina „**Kontinuálne profesijné vzdelanie**“ a jeho ACE smernica sú schválené a ACE vypracováva celoeurópsky register programov a formulár pre registráciu daných programov. V závere bola predstavená nová matrica web stránky ACE ktorá by mala byť naplnená a spustená už od budúceho Valného zhromaždenia ACE – pravdepodobne apríl 2014